

РОЗДІЛ I. МОВОЗНАВСТВО

УДК 81'25:81'373.46[811.161.2+811.531]
DOI <https://doi.org/10.26661/2414-9594-2025-1-1>

УКРАЇНСЬКІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ІЗ СОМАТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ У КОРЕЙСЬКОМУ СУБТИТРУВАННІ: СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ

Аліменко О. С.

*кандидат філологічних наук,
асистент кафедри мов і літератур Далекого Сходу
та Південно-Східної Азії
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
вул. Володимирська, 60, Київ, Україна
orcid.org/0000-0003-0186-6909
olga.alimenko@gmail.com*

Євенко Д. С.

*викладач кафедри корейської і японської філології
Київський національний лінгвістичний університет
вул. Велика Васильківська, 73, Київ, Україна
orcid.org/0009-0001-3377-7364
daria.yevenko@gmail.com*

Ключові слова:

*аудіовізуальний переклад,
субтитрування, корейське
перекладознавство,
корейська мова, корейська
лінгвокультура, фразеологізми
із соматичним компонентом.*

Статтю присвячено дослідженню особливостей перекладу українських фразеологізмів із соматичним компонентом у межах аудіовізуального перекладу на корейську мову, зокрема в процесі створення субтитрів. Актуальність дослідження зумовлена зростанням міжкультурної комунікації та потребою в адекватному відтворенні національно-культурних особливостей мови оригіналу під час перекладу. Сталі вирази із соматичним компонентом відіграють важливу роль в українській мовній картині світу, відображаючи світогляд, цінності та культурні традиції народу.

Метою статті є висвітлення специфіки відтворення українських фразеологізмів із соматичним компонентом засобами корейської мови у створенні субтитрів до українських кінострічок. Матеріалом дослідження послужили українські художні фільми «Легенда Карпат» (2017) і «Довбуш» (2023) та їх субтитри корейською мовою. У роботі проаналізовано особливості українських сталих виразів із соматичним компонентом та їх комунікативну функцію, досліджено основні стратегії перекладу, а також визначено особливості адаптації фразеологізмів у корейській мові з огляду на культурні та мовні відмінності.

Результати дослідження дозволяють стверджувати, що під час перекладу українських фразеологізмів із соматичним компонентом на корейську мову постає низка викликів, пов'язаних із культурно-специфічним сприйняттям людського тіла та образністю висловів. У багатьох випадках, за відсутності прямих ідеоматизованих відповідників, переклад потребує адаптації, заміни метафоричних образів або застосування описових стратегій для забезпечення адекватного розуміння корейськими глядачами. Ефективний переклад вимагає від перекладача глибокого розуміння культурних контекстів обох мов, креативного підходу та врахування прагматичних аспектів субтитрування. Стаття містить рекомендації щодо ефективного відтворення українських фразеологізмів із соматичним компонентом у корейському субтитровому перекладі.

UKRAINIAN IDIOMS WITH SOMATIC COMPONENTS IN KOREAN SUBTITLING: SPECIFICS OF TRANSLATION

Alimenko O. S.

*Candidate of Philological Sciences,
Assistant at the Department of the Far East
and Southeast Asia Languages and Literature
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Volodymyrska str., 60, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0003-0186-6909
olga.alimenko@gmail.com*

Yevenko D. S.

*Lecturer at the Department of Korean and Japanese Philology
Kyiv National Linguistic University
Velyka Vasylkivska str., 73, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0009-0001-3377-7364
daria.yevenko@gmail.com*

Key words: *audiovisual translation, subtitling, Korean translation studies, Korean language, Korean linguistic culture, idioms with a somatic component.*

This article examines the translation peculiarities of Ukrainian idioms with somatic components in audiovisual translation into the Korean language, specifically in the process of creating subtitles. The study's relevance stems from the increasing intercultural communication and the need for an adequate representation of the original language's national and cultural characteristics during translation. Somatic idioms play an essential role in the Ukrainian linguistic worldview, reflecting the nation's perception, values, and cultural traditions.

The article aims to highlight the specifics of rendering Ukrainian idioms with somatic components into Korean when creating subtitles for Ukrainian films. The research material consists of the Ukrainian feature films "The Legend of the Carpathians" (2017) and "Dovbush" (2023) and their Korean subtitles. The study analyzes the characteristics of Ukrainian idioms with somatic components and their communicative function, explores the main translation strategies, and identifies the specific features of idiom adaptation in Korean, considering cultural and linguistic differences.

The research results suggest that the translation of Ukrainian idioms with somatic components into Korean faces several challenges associated with the culturally specific perception of the human body and the expressiveness of the idioms. In many cases, in the absence of direct idiomatic equivalents, translation requires adaptation, replacement of metaphorical imagery, or the use of descriptive strategies to ensure adequate understanding by Korean viewers. Effective translation requires the translator to have a deep understanding of the cultural contexts of both languages, a creative approach, and consideration of the pragmatic aspects of subtitling. The article provides recommendations for the effective rendering of Ukrainian idioms with somatic components in Korean subtitling translation.

Постановка проблеми. Українські фразеологізми із соматичним компонентом становлять важливу частину національної мовної картини світу, адже вони не лише виконують комунікативну функцію, а й відображають уявлення народу про людське тіло як носія глибинних культурних смислів. Такі вирази нерідко мають образний характер, передаючи емоційність, експресивність і світоглядні особливості української культури.

Під час перекладу соматичних фразеологізмів корейською мовою, особливо в умовах аудіовізуального перекладу, виникають значні труднощі, зумовлені відмінностями в сприйнятті людського тіла як джерела метафоричних значень у двох мовах, а також різницею у використанні фразеологічних одиниць. У контексті субтитрування ці труднощі посилюються необхідністю дотримання лаконічності тексту за збереження змісту й емоційного забарвлення вислову.

Відповідно, актуальність цього дослідження полягає в потребі глибшого аналізу специфіки передачі українських фразеологізмів із соматичним компонентом у корейському субтитруванні. Вивчення цієї проблеми дозволить визначити найбільш ефективні стратегії перекладу, що сприятиме не лише точнішій передачі змісту, а й збереженню культурного колориту фразеологічних виразів у процесі міжкультурної комунікації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання передачі етнокультурно маркованих виразів у перекладі привертало увагу багатьох дослідників. Зокрема, проблематика відтворення паремій розглядалася в працях українських науковців, як-от Г.А. Лещенко [Лещенко, 2013], О.М. Мітіна та Л.Д. Швелідзе [Мітіна, Швелідзе, 2019]. Аспекти аудіовізуального перекладу досліджувалися в роботах В.В. Конкульовського [Конкульовський, Возник, 2020] та Т.Б. Перванчук [Перванчук, 2021]. Аналіз українських та корейських фразеологізмів із соматичним компонентом представлено в працях таких учених, як О. Андрійченко [Андрійченко, 2010], В.Г. Жила [Жила, 2011; 2020], Л.М. Корнієнко [Корнієнко, 2017] та інших дослідників.

Попри наявні дослідження в галузі перекладознавства, питання відтворення українських фразеологізмів із соматичним компонентом у корейському аудіовізуальному перекладі залишається малорозробленим. Це зумовлює необхідність детального вивчення механізмів адаптації цих мовних одиниць задля досягнення адекватного сприйняття корейською аудиторією з огляду на лінгвокультурні особливості та комунікативні завдання перекладу.

Метою статті є висвітлення специфіки відтворення українських фразеологізмів із соматичним

компонентом засобами корейської мови у створенні субтитрів до українських кінострічок.

Завдання:

- проаналізувати специфіку українських сталих висловів із соматичним компонентом та їх комунікативну функцію;
- дослідити основні стратегії перекладу стійких словосполучень із соматизмами в межах аудіовізуального перекладу;
- визначити особливості адаптації цих фразеологізмів у корейській мові з урахуванням культурних та мовних відмінностей;
- оцінити функційність перекладених виразів у субтитрах до художнього фільму та їх вплив на сприйняття картини корейськомовними глядачами;
- сформулювати рекомендації щодо ефективного відтворення українських фразеологізмів із соматичним компонентом у корейському субтитровому перекладі.

Матеріалом дослідження послуговували українські кінострічки «Легенда Карпат» (2017) і «Довбуш» (2023) та субтитри до них корейською мовою.

Виклад основного матеріалу. Переклад фразеологізмів із соматичним компонентом у субтитрах є складним завданням через їх метафоричну образність і культурну специфіку. Такі вирази часто не мають прямих еквівалентів у корейській мові й потребують застосування адаптаційних стратегій.

Особливої уваги потребує збереження прагматичної функції сталих виразів. В українській мові фразеологізми із соматичним компонентом часто виконують роль емоційних акцентів, характеризуючи персонажів або підкреслюючи атмосферу сцени. Під час перекладу важливо передати ці функції, навіть якщо образ доводиться адаптувати або змінювати.

У ході дослідження ми проаналізуємо основні способи перекладу українських фразеологізмів із соматичним компонентом у корейських субтитрах, визначимо, які з них є найбільш ефективними для збереження семантики та стилістики оригіналу, а також розглянемо труднощі, з якими стикаються перекладачі. Особливу увагу буде приділено тому, як адаптація таких виразів впливає на сприйняття фільму корейською аудиторією та наскільки вдало передано культурні особливості українського контексту.

Отже, розглянемо декілька фразеологізмів із соматичним компонентом *кров* та їх переклад у контексті, напр.:

– *Знову прийшов кровіці нашої попити.*

– *전에도 우리를 괴롭히러 왔었어.*

(*Легенда Карпат*, 2017)

Сталий вираз *попити кровіці* функціонує в значенні «знущатися, мучити». Він виражає обу-

рення з приводу чиєїсь поведінки, яка завдає страждань. У корейській версії вислів було відтворено за допомогою дієслова 괴롭히다 «мучити, піддавати тортурам».

Корейський переклад адаптує український образ *крові* до поняття, яке більше резонує з корейською аудиторією. Образ *тортур* або *знуцання* є менш конкретним, але зберігає загальний негативний зміст. Це трансформація, яка, ймовірно, спрямована на уникнення надто шокуючих або насильницьких образів, адаптуючи вислів до місцевих культурних норм.

Якщо розглядати переклад речення загалом, то ми бачимо, що корейський варіант 전에도 우리를 괴롭히러 왔었어, буквально «Він і раніше приходив нас мучити», передає основний сенс фрази, але змінює її акцент з теперішньої події на багатократність повторення подібних речей у минулому. У перекладі втрачається оригінальна образність, але корейська фраза більш нейтральна та констатувальна. І хоча переклад не такий емоційний, як оригінал, він усе ж передає певне роздратування та втому від дій особи, про яку йдеться. Також із погляду граматичних розбіжностей переклад граматично є правильним і природним для корейської мови.

Проаналізуємо наступний приклад, у якому натрапляємо на фразеологізми *проливати кров людську* і *вмитися своєю кров'ю*, напр.:

– Той Пишлуцький, вся та панська нечисть проливають кров людську. Тепер настав час, аби вони вмилися своєю.

– 프셀과 그 패거리 때문에 노예들이 수많은 피땀을 흘렸어. 뿌린 대로 거두는 법이니. 이젠 그들 차례야. 자기 피에 흠뻑 젖게 될거야!

(Легенда Карпат, 2017)

Перший вислів *проливати кров людську*, що означає «вбивати», відтворюється за допомогою фрази 수많은 피땀을 흘렸어, буквально «проливали багато крові й поту (через когось)». Це розширює контекст, підкреслюючи масштаб страждань і використовуючи образ жертв, що не згадується прямо в оригіналі. Переклад відходить від українського варіанту, зміщуючи акцент із дій злочинців на муки простих людей, при цьому оригінальне смислове навантаження фразеологізму змінюється з «вбивати» на «страждати», оскільки ідіоматизований вираз 피땀을 흘리다 «проливати кров і піт» у корейській етнокulturі асоціюється з важкою працею, а не зі смертю. А втім, емоційне навантаження і драматичний ефект у перекладі зберігаються.

Другий фразеологізм *вмитися своєю кров'ю*, вжитий у значенні «отримати покарання за свої дії», відтворюється за допомогою виразу 자기 피에 흠뻑 젖게 되다, дослівно «вимокнути у влас-

ній крові». Переклад зберігає ключовий образ крові, що є важливим для передачі сенсу фразеологізму. Це дає змогу зберегти оригінальне емоційне забарвлення виразу та його зв'язку з насильством, хоча акцент дещо зсувається. Проте як український, так і корейський варіанти передають основну ідею: покарання, яке винуватець отримує, є безпосереднім наслідком його дій і майже фатальним, оскільки воно «забруднює» його як особистість. Обидва вислови зберігають сильну емоційну насиченість і використовують образ крові як символ моральної відповідальності, так і фізичного або емоційного розпаду через наслідки власних дій.

Наступний фразеологізм *платити кров'ю* трапляється в такому прикладі:

– Нікого не жаліти. Кров'ю нехай платять за все.
– 자비 따윈 없이 자기 피에 익사하게 해.

(Легенда Карпат, 2017)

Оригінальний український вислів фокусується на безжальності та рішучості карати когось, причому кров виступає як символ жорстокого покарання за вчинені злочини. Вислів *кров'ю нехай платять за все* образно передає ідею, що всі злочини мають бути відплачені кров'ю, тобто дуже суворо і без компромісів.

У корейському перекладі використано схожі засоби образності та риторики. 자기 피에 익사하게 해 буквально означає «нехай (вони) утонуть у власній крові». Цей образ є гіперболічним і дуже виразним, що підсилює ідею про суворе, безпощадне покарання.

Як бачимо, хоча корейський варіант не використовує дослівно конструкцію «платити кров'ю», він зберігає сенс жорсткої відплати, яка здійснюється через кров, що символізує не тільки фізичне, а й моральне знищення. Перекладач адаптував українську метафору до корейських мовних стандартів, використовуючи образ утоплення в крові, що є зрозумілим і потужним засобом передачі того самого емоційного забарвлення та риторичної сили. Ми бачимо, що переклад зберігає основну ідею безжальності та рішучості карати, застосовуючи культурно адаптовану метафору, яка відповідає як стилістичним, так і емоційним вимогам корейської мови.

Отже, українські стійкі вирази, що базуються на метафоризації образу крові, зазвичай перекладаються зі збереженням подібного образного символізму в корейській мові. Це свідчить про те, що етнокulturні уявлення про кров мають спільні риси в українській та корейській традиціях.

Проаналізуємо декілька прикладів фразеологізмів із соматичним компонентом *серце*, напр.:

– Ніколи не давай серцю волю, заведе в неволю.
– 맹목적으로 본능만 따르면 타락할 뿐이다.

(Легенда Карпат, 2017)

Сталий вираз *не давай серцю волю, заведе в неволю* не має прямого еквівалента в корейській мові, тому перекладач використав інтерпретацію змісту через іншу образність.

맹목적으로 본능만 따르면 타락할 뿐이다 дослівно означає «Якщо слідувати лише за інстинктами, це призведе лише до занепаду». Українське прислів'я використовує метафору *серце*, яка може включати як емоції, так і бажання. Корейський переклад вживає слово *본능* «інстинкт», що має більш біологічне забарвлення і менше охоплює складні емоційні переживання. Такий вибір основної лексики мотивований традиційними корейськими уявленнями про порядність і чесноти, головною серед яких є стриманість.

Також оригінальний вислів має поетичну, образну форму з римою, що полегшує його запам'ятовування, тоді як корейський варіант є більш прямим і констатувальним. Він позбавлений притаманного українській культурі афористичного звучання та фольклорної глибини, акцентуючи натомість на морально-етичному аспекті самоконтролю. Загалом, переклад передає загальну ідею стриманості, але втрачає образність оригіналу, що впливає на культурно-семантичну глибину вислову.

Наступний приклад має в собі сталий вираз *серце крається*, напр.:

- *Серце крається таке вам писати.*
- 슬픔으로 가득 차이 편지를 씁니다.

(*Легенда Карпат*, 2017)

Цей образний вислів означає глибокий душевний біль і страждання. Він підкреслює емоційну напругу й переживання мовця. У корейському перекладі в нього немає прямого відповідника, тому його замінено описовим виразом. Вжита фраза *슬픔으로 가득 차이* дослівно означає «сповнений смутку». Такий вибір лексичних засобів вербалізації дає змогу передати загальний емоційний стан, однак нівелює образність фразеологізму.

Розглянемо також приклад фразеологізму із соматизмом *голова*, напр.:

- *Марічка голову тобі задурила.*
- 마리츠키가 자넌 완전히 홀렸군.

(*Легенда Карпат*, 2017)

Сталий вираз *задурити голову* вжито в любовному дискурсі у значенні «зачарувати», «захопити чийсь думки». Це емоційно забарвлений вислів з яскравою образністю. І хоча він не має прямого ідіоматизованого відповідника в корейській мові, його передано через дієслово *홀리다* «зачарувати, зачарувати», яке досить близьке за значенням до оригіналу, але більше пов'язане з магією чи надприродним впливом.

У перекладі відсутній образ «голови», що в українській мові підкреслює сплутаність думок чи розгубленість. Проте корейський варіант репліки

досить вдало відтворює основний зміст і емоційне забарвлення, хоч і не відображає текст оригіналу дослівно.

Проаналізуємо ще один ідіоматизований вираз, що містить соматичний компонент *очі*, напр.:

- *Мама виплакала собі усі очі.*
- 엄마는 눈을 크게 뜨고 울었습니다.

(*Довбуш*, 2023)

Фразеологізм *виплакати очі* покликаний підкреслити крайню емоційну напругу та страждання. І хоча в корейській мові є аналогічні вислови для сильного плачу, такі як *엄마는 눈이 붓도록 울었습니다* «Мама плакала, аж поки очі набрякли», *엄마는 눈물이 마를 때까지 울었습니다* «Мама плакала, аж поки сльози не висохли», *엄마는 눈이 빠지게 울었습니다* «Мама плакала так сильно, ніби очі могли випасти», в перекладі було вжито фразу *눈을 크게 뜨고 울다*, тобто «плакати з широко розплющеними очима», що асоціюється швидше зі здивуванням, шоком чи напруженням, ніж із розпачем і горем.

Отже, ми спостерігаємо, що сам факт плачу збережено за відтворення корейською мовою, однак фразеологічну образність і емоційну глибину виразу втрачено.

Висновки. Дослідження перекладу українських фразеологізмів із соматичним компонентом у межах аудіовізуального перекладу корейською мовою вповноважило виявити кілька важливих тенденцій. Здебільшого фразеологізми, побудовані на метафоризації образу крові, передаються корейською мовою зі збереженням аналогічного образу, що свідчить про наявність спільних етнокультурних уявлень про кров як символ страждання, відплати чи покарання. Водночас у деяких випадках переклад замінює оригінальну метафору іншими образами, ближчими до корейської культури.

Однак під час перекладу фразеологізмів із соматичними компонентами, як-от *серце* чи *очі*, часто спостерігаємо втрату емоційної насиченості й образності. Корейські відповідники передають загальний зміст, але позбавлені тієї поетичності й фольклорної глибини, характерної для українських висловів. Крім того, переклади деяких висловів зосереджені на передаванні моральних уроків чи етичних норм, характерних для корейської культури.

Переклад також ураховує граматичні особливості корейської мови, адаптуючи структуру речень для природності сприймання, що іноді призводить до зміни акцентів або нюансів значення.

Отже, перекладаючи українські фразеологізми із соматичним компонентом корейською мовою, важливо зберігати баланс між передачею змісту, культурної специфіки й емоційної насиченості. Хоча частина образності втрачається, загальна ідея й емоційне забарвлення часто передано зав-

дяки вдалій адаптації та добору корейських лексичних засобів.

Перспективи подальших досліджень полягають у глибшому аналізі культурних відмінностей, що впливають на вибір перекладацьких стратегій у процесі перекладу фразеологізмів із

соматичним компонентом. Найбільш перспективним є вивчення впливу контексту аудіовізуального перекладу на адаптацію фразеологізмів у форматі дубляжу, де існують більш жорсткі часові й просторові обмеження, ніж у разі субтитрування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрійченко О. Стилистичні функції фразеологічних одиниць із соматичним компонентом у політичному дискурсі (на матеріалі ЗМІ кінця XX – початку XXI ст.). *Мовознавчі студії*. 2010. Вип. 2. С. 9–12.
2. Жила В.Г. Опозиція концептів «праця/неробство» в корейській лінгвокультурі (на матеріалі фразеологізмів із соматичним компонентом). *Закарпатські філологічні студії*. 2020. Вип. 14. Т. 2. С. 243–248.
3. Жила В.Г. Фразеологічні одиниці та прислів'я як об'єкт лінгвістичних досліджень у корейській мові. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2011. Вип. 54. С. 217–222.
4. Конкульовський В.В., Возник Н. Субтитрування як один з видів аудіовізуального перекладу. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2020. Вип. 187. С. 634–640.
5. Корнієнко Л.М. Українська фразеологія другої половини XX –початку XXI століть: тлумачні та перекладні словники : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2017. 217 с.
6. Лещенко Г.А. Особливості відтворення українських паремій мовою перекладу. *Нова філологія*. 2013. № 57. С. 183–186.
7. Перванчук Т.Б. Аудіовізуальний переклад: основні види і особливості. *Вчені Записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Філологія. Журналістика»*. 2021. Т. 32. № 4. С. 121–126.
8. Мітіна О.М., Швелідзе Л.Д. Проблеми перекладу українських прецедентних текстів англійською мовою. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Лінгвістика*. 2019. Вип. 35. С. 51–156.

REFERENCES

1. Andriichenko O. (2010) Stylistychni funktsii frazeolohichnykh odynts iz somatychnym komponentom u politychnomu dyskursi (na materiali ZMI kintsia KhKh – pochatku KhKhI st.) [Stylistic Functions of Phraseological Units with a Somatic Component in Political Discourse (Based on Media from the Late 20th – Early 21st Cent.)]. *Movoznavchi studii – Linguistic Studies*, 2, 9–12 [in Ukrainian].
2. Zhyla V. G. (2020) Opozytsiia kontseptiv «pratsia/nerobstvo» v koreiskii linhvokulturi (na materiali frazeolohizmiv iz somatychnym komponentom) [The Concepts of Work and Idleness in Korean Linguistic Culture: An Analysis of Somatic Idioms]. *Zakarpatski filolohichni studii – Transcarpathian Philological Studies*, 14, Vol. 2, 243–248 [in Ukrainian].
3. Zhyla V. G. (2011) Frazeolohichni odynts ta prysliviv yak obiekt linhvistychnykh doslidzhen v koreiskii movi [Phraseological Units and Proverbs as Objects of Linguistic Research in Korean]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii filolohichna – Lviv University Bulletin. Philology Series*, 54, 217–222 [in Ukrainian].
4. Konkulovskyi V. V., Voznyk N. (2020). Subtytruvannia yak ody z vydiv audiovizualnoho perekladu [Subtitling as a Type of Audiovisual Translation]. *Naukovi zapysky. Serii: Filolohichni nauky – Scientific Notes. Series: Philological Sciences*, 187, 634–640 [in Ukrainian].
5. Korniienko L. M. (2017) Ukrainska frazeolohiia druhoi polovyny KhKh –pochatku KhKhI stolit: tлумачni ta perekladni slovnyk [Ukrainian Phraseology of the Second Half of the 20th and Early 21st Centuries: Explanatory and Translation Dictionaries]. *Candidate's thesis*. Kyiv: Potebnia Institute of Linguistics [in Ukrainian].
6. Leshchenko H. A. (2013) Osoblyvosti vidtvorennia ukraiynskykh paremiy movoiu perekladu. [Features of Rendering Ukrainian Proverbs in the Target Language]. *Nova Filologiya – New Philology*, 57. 183–186. [in Ukrainian].
7. Pervanchuk T. B. (2021). Audiovizualnyi pereklad: osnovni vydy i osoblyvosti [Audiovisual Translation: Main Types and Features]. *Vcheni Zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Serii "Filolohiia. Zhurnalistyka" – Scientific Notes of V.I. Vernadsky Taurida National University. Series "Philology. Journalism"*, Vol. 32, 4, 121–126 [in Ukrainian].
8. Mitina O. M., Shvelidze L. D. (2019) Problemy perekladu ukrainskykh pretsedentnykh tekstiv anhliiskoio movoiu. [Problems of translating Ukrainian precedent texts into English.]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Serii Linhvistyka. – Scientific Bulletin of Kherson State University. Linguistics Series*, 35. 51–156. [in Ukrainian].